POTOPA

Napsal: Henryk Sienkiewicz Velký historický román.

— Tak, jsou dvojí Kovalští. — Jedni jsou přídomku Věrucové, ti mají ve štítu kozla se zvednutou nohou; druzí Kovalští mají za klenot koráb, na němž jejich předek Kovalski z Anglie přes moře do Polsky přijel, a ti jsou moji příbuzní, a to prostřednictvím báby, i proto také přídomku "z Korábů" užívám.

— Pro Boha! tož tedy skutečně jste, pane, můj příbuzný.

— Jste z Korábů?

— Z Korábů.

— Má krev! jak mi Bůh milý! zvolal Zágloba. — Dobře, že jsme se setkali, neboť já jsem vlastně na Litvu ke Kovalským přijel, a jakkoli jsem ve vazbě a ty na koni svoboden, přec rád bych tě objal — neboť svůj — je svůj!

— Což vám mohu pomoci? Poručili mi, abych dovezl vás do Biržů — odvezu vás tedy . . . Krev je krev . . . ale služba je služba.

— Říkej mi strýče! řekl Zágloba.

— Tu máš, strýče, kořalku, to je dovoleno, řekl pan Doch.

Zágloba přijal ochotně lahvici a napil se důkladně. Po chvíli počalo se mu rozlévati milé teplo po všech údech, v hlavě jakoby se mu bylo rozbřesklo.

— Slez s koně — řekl Rochovi a přisedni na chvilku na vůz, a porozprávíme si, chtěl bych, abys mi trochu o rodině vyprávěl. — Ctím službu, ale to je ti přece dovoleno.

Kovalski chvíli neodpovídal.

— Nebylo zákazu — řekl konečně.

A brzo na to seděl už na voze u pana Zágloby, lépe řečeno, rozložil se na slámě, kterou byl vůz vyložen.

Pan Zágloba srdečně ho objal.

— Jak se má tvůj starý? Bodejž tě . . . zapomněl jsem, jak se jmenuje . . .

— Také Roch.

— Ano, pravda, pravda. Roch splodil Rocha . . . Je to podle přikázání. Musíš svého syna také Rochem nazvat. Jsi ženat?

— Ovšem, že jsem ženat. Já jsem Kovalski a to je paní Kovalská, jinou nechci.

To řka, pozvedl mladý důstojník k očím pana Zágloby těžkou dragonskou šavli a opakoval:

— Jinou nechci!

— Dobrá! řekl Zágloba. Velice se mi líbíš, Rochu, synu Rochův. Vojákovi je nejpohodlněji, nemá-li jiné ženy, nežli takovou; a to ti ještě povím, že spíše ona po tobě než ty po ní ovdovíš. Škoda jen, že mladých Rochů s ní mít nebudeš; vidím, že jsi bystrý muž, bylo by škoda, kdyby takový rod měl vyhynout.

— O je! řekl Kovalski. — Je nás šest bratří.

— A všichni Rochové.

— Jako byste strýčku věděl, že každý máme ne-li za první, tož aspoň za druhé jméno Roch; to je náš patron.

— No, napijme se ještě.

— Dobrá.

Zágloba znovu si nachýlil lahvici, ale nevypil všechno, podal ji důstojníkovi a řekl:

— Do dna! do dna!

— Škoda, že to nemohu vidět! pravil. Noc je tak tmavá, že bys vlastní prsty nepoznal. Slyš, pane Rochu, kam se chystalo vojsko, když jsme z Kejdan vyjížděli?

— Na spiklence!

— Bůh nejvyšší ví, kdo je tu spiklenec: jestli ty nebo oni?

— Já spiklenec? Jak to? Co mi můj hetman poroučí, to činím.

— Ale hetman nečiní toho, co mu jeho milosť král poroučí, neboť jistě mu neporučil, aby se Švédy se spojil. Nedal bys se raději do Švédů, než abys mne, příbuzného svého v ruce jejich vydal?

— Snad by mi to bylo milejší, ale rozkaz je rozkaz.

— A "paní Kovalské" by to bylo také milejší. Já ji znám. Mezi námi řečeno: hetman se proti králi a proti vlasti spiknul. Neříkej to nikomu, ale je tomu tak. A vy, kteří mu sloužíte, také jste spiklenci.

— Nesluší se, abych to poslouchal. Hetman má svou vrchnost, a já mám svou, a tou je hetman, a Bůh by mne trestal, kdybych se jí protivil. To je neslýchaná věc.

— Znamenitě mluvíš. Ale uvaž, Rochu: kdybys tak padl v ruce oněch spiklenců, pak i já bych byl volný a nebyla by to tvá vina, neboť ani Hercules neobstojí proti mnohým! . . . Nevím, kde se ony prapory nacházejí, ale ty musíš vědět . . . hleď, mohli bychom se k nim trochu navrátit.

— Jak to?

— Což abys se k nim přiblížil? Nebyla by to tvá vina, kdyby nás vysvobodili. Neměl bys mne na svědomí . . . A mít příbuzného na svědomí, věř mi, to je strašné břemeno.

— Eh, co to, strýčku, povídáte! Bůh ví, že s vozu slezu a na koně sednu. Nebudu vás mít na svědomí, ale pan hetman. Pokud budu živ, nebude z toho nic!

— Když nic, tak nic! řekl Zágloba. Jsem rád, že upřímně mluvíš, ačkoli dříve jsem byl tvým strýcem, než Radzivill hetmanem. A víš, ty, Rochu, co to je — strýc?

— Strýc je — strýc!

— Velmi rozšafně jsi to rozsoudil, ale psáno jest: "Kde otce není — strýce poslouchati vždy budeš!" Je to jakoby vláda rodičů, kteréž hřích jest se protiviti — Rochu! Uvaž pak, že kdo se žení, ten snadno otcem býti může, ale v strýci koluje tatáž krev jako v matce. Nejsem ovšem bratrem tvé matky, ale má bába musila býti tetkou tvé báby; poznej pak již že vážnost několika pokolení na mně spočívá; neboť, jelikož všichni na tom světě jsme smrtelní, tedy vláda z jedněch na druhé přechází a ani hetmanská, ani královská nemůže jí popírati, ani nemůže nikoho nutit, aby jí oponoval. Co je pravda — to je svaté. Má-liž velký hetman, nebo dejme tomu polní hetman, právo poručiti — neřku-li ani šlechtici a soudruhu, — ale třeba ledajakému poběhlíku, aby jednal proti otci, proti matce, proti dědu, nebo proti staré slepé bábě? Odpověz na to, Rochu! Má právo?

— He? zeptal se ospalým hlasem Kovalski.

— Proti staré, osleplé bábě! opakoval pan Zágloba. Kdy by se jednou chtěl ženit a děti plodit, nebo vnuků se odříkati? Odpověz na to, Rochu.

— Já jsem Kovalski, a to je paní Kovalská . . . opakoval důstojník stále ospaleji.

— Když chceš — budiž! odpověděl Zágloba. Bude líp, nebudeš-li míti děti, aspoň méně hlupáků bude po světě řádit. Není-li pravda, Rochu?

Zágloba nastavil ucho, ale nezaslechl již žádné odpovědi.

— Rochu! Rochu! zavolal zticha.

Pan Roch spal jako zabitý.

— Spíš? zahučel Zágloba. Počkej, sejmeme ti ten železný hrnek s hlavy, je to nepohodlné, a plášť tě na prsou dusí, ještě by tě krev zalila. Jaký bych to byl příbuzný, abych tě nezachránil?

Ruce pana Zágloby zlehka se pohybovaly kolem hlavy a kolem krku pana Kovalského. Na voze všichni spali hlubokým snem; vojáci také se klátili v sedlech; jen ti, co napřed jeli, si zticha prozpěvovali, pozorujíce pilně cestu, neboť noc byla velmi temná.

Po chvíli uzřel voják, vedoucí těsně za vozem koně, ve tmě jasnou helmici a plášť svého důstojníka. Kovalski, nezastaviv vozu, seskočil a kývnul, aby mu podali koně.

Brzo seděl na něm.

— Pane veliteli, kde zastavíme, abychom nakrmili? zeptal se strážmistr přiblíživ se k němu.

Pan Roch neodpověděl ani slovem a popojel ku předu. Zvolna minul vojáky, kteří v předu jeli a zmizel ve tmě.

Náhle zaslechli dragoni dusot rychlého koňského cvalu.

— Velitel cvalem odjel! řekli si mezi sebou. Zajisté se chce podívat, není-li tu na blízku krčma nějaká. Byl by čas, abychom nakrmili.

Ale uplynulo půl hodiny, hodina, dvě a pan Kovalski patrně stále jel daleko v předu; neboť viděti ho nebylo. Koně byli velice unaveni a už jen zvolna se vlekli. Hvězdy se strácely s oblohy.

— Skočte některý k veliteli — řekl strážmistr — a řekněte mu, že se koně sotva vlekou a koně u vozu že už nemohou s místa.

Jeden z vojáků popojel ku předu, ale za hodinu se vrátil sám.

— Po veliteli nikde ani stopy, ani zbytku — řekl. Asi už velmi daleko odjel.

Vojáci počali ulevovati své nespokojenosti.

— Tomu je dobře, vyspal se ve dne i teď na voze, ale ty se člověče trmácej v noci do posledního dechu svého i do posledního dechu svých koní.

— Odtud nedaleko je krčma, pravil voják, který se byl vrátil, myslil jsem, že ho tam najdu, ale kdež pak! Poslouchal jsem, jestli koně uslyším. Nebylo slyšet ničeho. Čerti vědí, kam odjel.

— Zastavíme se tam i bez rozkazu — řekl strážmistr. Koně si musí odpočnout.

Zastavili se před krčmou. Vojáci slezli s koní; jedni šli tlouci na dvéře, jiní aspoň z ruky koním trochu sena podávali.

Zajatci probudili se, když rachot vozu ustal.

— Kde to jsme? zeptal se starý Stankievič.

— Je noc, nemohu cestou rozeznat, odpověděl Volodyjovski, — zvláště, když nejedeme na Upitu.

— Vždyť se do Biržů z Kejdan na Upitu jede? zeptal se Jan Skřetuski.

— Tak jest. Ale v Upitě stojí můj prapor. Kníže se obával, abych se s ním nesetkal, aby neoponoval, i poručil tudíž, abychom jeli jinou cestou. Hned za Kejdany zabočili jsme do Dalnova i do Kroků a odtamtud pojedeme zajisté na Bejsagolu a Šavle. Trochu to je z ruky, ale tím Upita a Poněvěž zůstanou na pravo. Na té cestě nejsou žádné prapory, neboť všechny, co jich bylo, staženy byly ke Kejdanům, aby je měli pod rukou.

— A pan Zágloba — řekl Stanislav Skřetuski, libuje si ve spaní a chrápe, místo aby přemýšlel na "šikovnosti", jak si sliboval.

— Ať spí! Patrně ho unavila rozmluva s tím hloupým velitelem, jemuž se k příbuzenství přiznával. Patrně si ho chtěl naklonit, ale nebylo to všecko nic platno. Kdo pro otčinu Radzivilla neopustil, ten ho neopustí pro vzdáleného příbuzného dozajista.

— Zdali pak jsou skutečně příbuzní? zeptal se Oskierka.

— Oni? Takoví jsou příbuzní, jako já s vámi — odpověděl pan Volodyjovski — neboť co pan Zágloba mluvil o společném erbu, není pravda, vím dobře, že jméno jeho erbu je Včela.

— A kde je pan Kovalski?

— Buď je u svých lidí, nebo v krčmě.

— Chtěl bych ho požádat, aby mi dovolil sednout na některého z vojenských koní — řekl Mirski — neboť mi kosti zdřevěněly.

— K tomu dojista nesvolí — odpověděl Stankievič — neboť je noc; snadno bylo by oře s ostruhami seznámit a zmizet. Kdo by koho dohonil!

— Dám mu šlechtické slovo, že se nebudu o útěk pokoušet, ostatně už za nedlouho počne svítati.

— Vojáče! kde je velitel? zeptal se Volodyjovski dragona nejblíže stojícího.

— Ach, kdož pak ví?

— Jak to? Kdož pak ví? Když ti říkám, abys ho zavolal, tedy ho zavolej.

— Ale my sami nevíme, pane plukovníku, kde jest — odpověděl dragon. Slezl s vozu a odjel ku předu — od té doby se nenavrátil.

— Řekněte mu, až se vrátí, že s ním chceme mluviti.

— Dle rozkazu, pane plukovníku — odpověděl voják.

Zajatci umlkli.

Čas od času ozvalo se na voze jenom hlasité zívnutí, vedle chroustali koně seno. Vojáci kolem vozu opřeni o vysoká podpěradla sedel dřímali. Jiní po tichu rozpráveli, nebo se posilňovali, každý tím, co měl; ukázalo se, že krčma byla prázdná, opuštěná, že v ní nikdo neobývá.

Noc počala již blednouti. Na východě se obloha vyjasňovala, hvězdy zvolna hasly a svítily nejistým mihotavým světlem. Střecha krčmy zšedivěla, a stromy u ní rostoucí jakoby stříbrem lemovány byly. Koně i lidé zdáli se vyrůstati ze stínu. Po chvíli bylo již možno rozeznati žlutou barvu plášťů. Helmy počaly se lesknouti v ranním úsvitu.

Pan Volodyjovski rozpjal ruce, protáhl se, zívaje při tom ze široka, načež pohlédl na spícího pana Zágloba; náhle postoupil rychle do zadu a zvolal:

— Ať do něho koule perou! — Pro Boha! pánové milí, pohlédněte!

— Co se stalo? ptali se plukovníci, otevírajíce oči.

— Hleďte! Hleďte! volal Volodyjovski, ukazuje prstem na spící postavu.

Zajatci pohlédli naznačeným směrem, a překvapení zračilo se ze všech tváří, pod hazukou a v čapce pana Zágloby spal snem spravedlivého pan Roch Kovalski. Zágloby na voze nebylo.

— Prehnul — jako že mi je Bůh milý! řekl Mirski všecek překvapen — ohlížeje se na všechny strany, jakoby ještě vlastním očím věřiti nechtěl.

— Je to kopa! zvolal Stankievič.

— Sňal helmici a žlutý plášť s toho hlupáka a unikl na vlastním jeho koni.

— Jako když do vody padne.

— A slíbil to, že se obratně odtud dostane.

— Toho už neuvidíme.

— Milí pánové, řekl vroucně Volodyjovski, neznáte ještě toho člověka, ale já vám již dnes přísahám, že nás ještě vyprostí. Nevím jak, kdy a jakým způsobem, ale přísahám!

— Bůh ví, očím věřit nemohu! řekl Stanislav Skřetuski.

Tu vojáci postřehli, co se stalo. Nastal mezi nimi ruch. Běhali jedni druhým překážejíce kolem vozu, vyvalovali oči, hledíce na svého velitele, oděného velbloudí hazukou a rysím kalpakem a tvrdě spícího.

Strážmistr jím počal třásti beze všech ceremonií.

— Pane veliteli! pane veliteli!

— Já jsem Kovalski — a to je paní Kovalská! bručel pan Roch ze spaní.

— Pane veliteli! vězeň utekl!

Kovalski sedl na voze a otevřel oči.

— Cože?

— Vězeň utekl, ten velký šlechtic, který s panem velitelem rozmlouval.

Důstojník se vzpamatoval.

— Není možná! zvolal ustrašeným hlasem. Jak že? Co se stalo? Jakým způsobem utekl?

— V helmici a v plášti pana velitele. Vojáci ho nepoznali, byla temná noc.

— Kde je můj kůň? vykřikl Kovalski.

— Není tu váš kůň. Onen šlechtic právě na něm uprchl.

— Na mém koni?

— Tak jest.

Kovalski chytil se za hlavu.

— Ježíši Nazaretský! Králi židovský! . . .

Po chvíli zvolal:

— Dejte sem tu psinu, toho lotra, který mu koně podal.

— Pane veliteli! vojáci za to nemohou. Noc byla temná, byla tma jako v pytli, a on měl vaši přilbu a váš plášť! Jel těsně kolem mne a já jsem ho nepoznal. Kdyby vaše milost nebyla na vůz sedla, nebyl by to mohl dokázat.

— Bijte mne! Bijte mne! volal nešťastný důstojník.

— Co činit, vaše milosti?

— Chytněte ho! Zabte ho!

— To se nepodařilo. Jel na koni vaší milosti, a to je nejlepší kůň. Naše koně jsou velice unavené, a on prchl, prve než se ozvalo první kuropění. Nedohoníme ho!

— Hledej vítr v poli! řekl Stankievič.

Kovalski obrátil se vztekle k vězňům:

— Pánové, vy jste mu pomohli k útěku! Já vám . . .

(Pokračování.)

ZKUSTE

Theopholine Bylinné Thé

které jest čistě přírodním, z celé řady vzácných bylin složeným lékem. V užívání jest již celých **30 let** a osvědčuje se zvláště při **zácpě, slabém žaludku, nezáživnosti, špatném trávení, při kyselosti v žaludku, větrech, při bolení hlavy a bolestech v zádech, při bolestech v kloubech (reuma)** a při **nepravidelnostech ledvin a jater.** Dále podporuje oběh krve a **čistí ji**, pomáhajíc tak od různých vyrážek, uhrů, lišeje a svrabu. Bez zdravé krve není zdravého těla. Thé naše jest příjemné k pití a užívati je může každý, jak **dospělí, tak i staroušková a kojenci.** Na prodej v dvojí velikosti; velká krabice $1.00, menší 50 centů.

Hlaste se o vzorky Thé na zkoušku; dostanete je ZDARMA v českých lékárnách a u našich jednatelů; kde těch není, pište přímo na mou adresu, zašlu vám je i s knížečkou o něm zcela zdarma. Pište si o ně ještě dnes.

Na základě dlouholeté zkušenosti zasílám **domácí léčení** pro různé nemoce

mužů a žen

jako: **KATAR, ZASTARAL U NASTUZENINU, ŽALUDEČNÍ OBTÍŽE, VYRÁŽKY a pečlivě sestavené osvědčené levné domácí léčení pro případy tak zvaných ŽENSKÝCH NEMOCÍ,** takže každý se může léčiti pohodlně a levně doma bez pochůzek a nepříjemných prohlídek. Každé vysvětlení podám ochotně a abyste se o léku mohli dobře přesvědčiti, než koupíte — zašlu dle potřeby vzorky na několik dní na zkoušku zdarma, aniž by tím někdo nějak byl vázán potě něco ode mne odebrati. **Každý jest u mne obsloužen pečlivě a svědomitě. Přeptejte se u krajanů, kteří moje léky zkusili.** Nemocné ženy a dívky, dopište si o knížečku o ženských nemocech, zašlu ji obratem pošty zdarma.

zlatá žíla je velmi zlá nemoc, sužující muže i ženy a projevuje se tím, že na spodní části těla vznikají nádory a puchýře, které někdy mokvají a vždy způsobují nesnesitelné pálení a svědění. K tomu se přidružuje zácpa, bolest v kříži, vycházení krve při stolici; někdy sice se puchýře žádné netvoří, ale pálení stejně se dostavuje. Trpíte-li na něco podobného, dopište si o obšírnější popis Zlaté žíly a o vzorek léků pro ni na několik dní na zkoušku. Budete se moci léčiti doma aniž by o tom kdo věděl, bez přerušování ve vašem denním zaměstnání a bez OPERACE. **Nemusíte nic kupovati, když budete vidět, že lék neúčinkuje.** Pište co nejdříve na adresu: 39-12

MARIE VOTYPKA,
Dept. 10, SOUTH BEND, IND.

NEJSTARŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKY JEST

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.

V ČÍSLE 1306 FARNAM ULICE.

Pravá importovaná piva na čepu. **PLZEŇSKÉ** z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hoforaunich Bavaria pivo. Pivo Anheuser-Bush a světoznámé Faust získalo rozsáhlou reputaci.

Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaze.

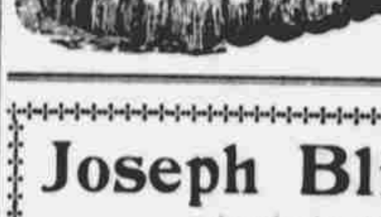

MACH & MACH

—ZUBNÍ LÉKAŘI—

3. pos. Paxton Bl., 16. a Farnam ul.
Tel. Doug. 1085. OMAHA, NEB.

Nejlépe zařízená zubolékařská úřadovna ve středozápadě. Nejmodernější pomůcky. Práce prvé třídy. Ceny mírné.

Joseph Bliss & Son Co.,

komisionáři živým dobytkem.

Uspokojivý prodej. Rychlé vyplacení.

SOUTH OMAHA, NEBR.

Jan Yirák

český pozemkový a pojišťovací jednatel.

Ctění krajané! Kdo byste si přál prodat aneb koupit majetek, nyní mám na prodej velký výběr krásných a laciných majetků; též i farmy.

Pojišťuji proti ohni, tornádu a vůbec všem vichřicím, pronajímám domy, obstarávám výtahy z knih a kontrakty.

Přijďte a prohlédněte si tyto krásné a laciné majetky, než koupíte jinde. — Milerád Vám posloužím.

Úřadovna: 1241 jižní 16. ulice.
Telefon: Douglas 3258.

Kotěra & Sloup

vlastní hojně zásobený obchod

grocerní a železářský,

č. 1261 So. 16. Str. — Tel. Doug. 5573.

Hospodyňky ušetří vždy peníze, budou-li s námi obchodovat. Vždy čerstvé máslo a vejce. 47tf

Tel.: Úřadovna Douglas 3636
Obydlí Tyler 2082

DR. V. V. ŘEŘUCHA

lékař osteopathie

Úřadovna v čís. 203—204 McCague Bldg., roh 15. a Dodge ul.
Omaha, Nebraska.

Adolf A. Tenopír,

Český právník.

Úřadovna: čís. 1325, roh 14. a William ulice

OMAHA NEBRASKA

Telefon: Doug. 8397.

—Veřejný notář—

Dr. B. DIENSTBIER

český zubní lékař

Pokoj 6. 715 City National Bank
(16. a Harney ulice)
Tel. Douglas 4294

Res 1916 S. 14. St. Tel Doug 4605

Úřaduje od 8 h. dop. do 5 h. odp.
Večer dle ujednání 10tf

Dr. J. J. Warta

český specialista v léčení chorob očí, uší, nosu, hrdla a přispůsobování brejlí.

1124 W. O. W. Bldg., Omaha, Neb.

Hodiny od 9. do 5.

Telefon: Red 2830.

JOSEF J. KLIMENT

ředitel "The Guarantee Abstract Company", 1623 Farnam ul.

Majetkovým výtahům z knih věnuje vzornou péči.

Nahoře, čís. pokoje 7—

Tel. Douglas 2917

DOBRÁ KÁVA pouze za 20 centů libra

Vzorek této kávy zašleme zdarma na požádání. — Objednávky vyplňujeme od 25 liber výše a ty sami rozvážíme na menší paklíky dle přání. Jest to nemalou výhodou pro krajany, zvláště v Nebrasce, objednati od nás, neboť dovozné jest nepatrné a dodávka rychlá. O spolehlivosti našeho závodu se můžete přesvědčiti u ctěné redakce tohoto listu. Veškeré dopisy adresujte: 23-tf

OMAHA COFFEE MILL, 1904 SOUTH 13TH STREET **OMAHA, NEBRASKA**